

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика за
резултатите от извършеното оценяване
по процедура за програмна акредитация
на докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“
в професионално направление 4.3 Биологически науки
в Аграрния факултет на Тракийския университет, Стара Загора**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на докторска програма **“Екология и опазване на екосистемите”** в професионално направление 4.3 Биологически науки, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, **в Аграрен факултет на Тракийския университет - гр. Стара Загора**, е открита на заседание на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на 27.04.2015г. (Протокол №10) по искане висшето училище - (вх.№260/14.04.2015г. и вх.261/14.04.2015г.). Експертната група, утвърдена от Акредитационния съвет на 03.09.2015г. (Протокол №20) и на 25.02.2016г. (Протокол №5), извърши проверка на оценяваната институция в периода от 21.03.2016г. до 23.03.2016г.

На заседание, проведено на 16.05.2016г. (Протокол № 11), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

2.Констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

По сфера 1: „Образователна дейност”

Оценка за съответствието по критерий 1.1: „Висшето училище провежда обучение в пълно съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката в областта на докторската програма“.

Обучаващото звено е насочило усилията си към решаване на основни екологични проблеми, свързани със замърсяване на въздуха и водите и агроекологични проблеми от национален и регионален характер, оползотворяване на отпадъци, намаляване на енергоемкостта в животновъдни ферми и др. През акредитационния период, в рамките на докторската програма по „Екология и опазване на екосистемите“, са зачислени 7 и са обучавани общо 8 докторанти. От тях 1 докторант е на редовно обучение, а останалите са на самостоятелна подготовка. Защитилите са 4, а останалите продължават обучението си. В АФ-ТрУ е създадена адекватна академична среда в **пълно съответствие** с изискванията за обучение и подготовка на високо квалифицирани специалисти в областта на екологията и опазване на екосистемите, кореспондираща със спецификата на научноизследователската дейност на обучаващото звено и потребностите на страната и региона.

Оценка за съответствието по критерий 1.2:Подготовката на докторантите се осъществява в съответствие с действащото законодателство и в адекватни на докторската програма форми“:

При подготовка на докторантите се съблюдават всички законови нормативи в страната, а така също и вътрешноакадемичната нормативна база. На докторантите се осигурява обучение чрез: тематични курсове, семинари, преподавателска и/или експертна дейност, експериментална дейност, краткосрочни специализации в страната

и чужбина, самостоятелна подготовка за изпити, усвояване на експериментални методи, разработване на проекти и др. Особено внимание се обръща на чуждоезиковото и компютърно обучение, статистическа обработка на данни, придобиване на умения за представяне на данни в доклади, отчети и публикации. Подготовката на докторантите се осъществява в **пълно съответствие** с действащото законодателство.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 1:

При обучението на докторанти по специалност Екология и опазване на екосистемите се съблюдава действащото законодателство и съвременните тенденции в развитието на екологията и екосистемните изследвания. Използват се адекватни на докторската програма форми с участието на висококвалифицирани специалисти, отчитат се спецификата на актуалните за региона и страната проблеми, създават се условия за решаване на екологични и агроекологични въпроси и с принос към бизнеса и аграрното производство.

По Сфера 2: „Академична среда, научен потенциал и научни резултати“:

Оценка за съответствието по критерий 2.1: “Подготовката на докторантите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и с висока квалификация по научната специалност“:

За обучението по специалност „Екология и опазване на екосистемите“, се осигурява академична среда и преподаватели с висок научен потенциал **в пълно съответствие** с изискванията на докторската програма. В обучението участват 10 хабилиитирани преподаватели, всички на ОТД към АФ, от които 9 преподаватели с квалификация и 1 с компетенции. Хабилиитираният състав има традиции в обучението на докторанти, учените работят на високо съвременно ниво, публикуват в реномирани списания и участват в сътрудничество с институции у нас и в чужбина.

Оценка за съответствието по критерий 2.2: “Обучаващото звено има отчетливи резултати в научноизследователската дейност по специалността на докторската програма и в съответната образователна област“:

Обучението по „Екология и опазване на екосистемите“ се извършва от високо квалифициран академичен състав, работещ по съвременни и актуални направления, **в пълно съответствие** с тематиката на докторската програма. За оценявания период обучаващите преподаватели са публикували 167 научни статии, от които 27 в списания с ИФ, 119 в списания без ИФ и 21 доклада в сборници от научни форуми. Научните публикации са цитирани в наши и международни научни издания общо 866 пъти. Преподаватели, обучаващи по специалността, са участвали с доклади и постери в общо 15 международни научни форума, в разработването на 81 национални и международни проекта, включително и проектифинансирани от 7-ма рамкова програма на ЕС, Норвежка програма за сътрудничество с България, Оперативна програма ”Околна среда 2007 – 2013г.”, ФНИ-МОН, фирма ЕЛ БИ Булгарикум, сътрудничество между Тракийски университет и Университета в Йоханесбург и др.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 2:

Обучението на докторанти в научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“ се осъществява в академична среда и научен потенциал на обучаващото звено съобразно изискванията за докторската програма. Хабилиитираните преподаватели, имат сериозна по обем и ниво научноизследователска дейност и колаборация с научни и производствени институции.

По Сфера 3: “Наличие на материални и информационни условия за продуктивни изследвания и творчески постижения по докторската програма“:

Оценка за съответствието по критерий 3.1: “Висшето училище или научната институция поддържа подходяща материално-техническа и информационна база за обучение по докторската програма“.

Докторската програма се осъществява в непрекъснато подобряваща се материално-техническа и информационна база, които са в **пълно съответствие** с нуждите за обучение на високо квалифицирани специалисти. Докторантите използват библиотека с богат книжен фонд, места с компютърни конфигурации, електронен каталог на литературата, интернет с on-line библиотеки и електронни база-данни. Експерименталната дейност се извършва в специално създадени комплексни лаборатории, оборудвани с най-модерна техника. Към АФ при ТрУ са организирани 2 природно-научни музея с уникални експонати и 1 картинна галерия, които имат сериозно въздействие върху духовното израстване на обучаемите.

Оценка за съответствието по критерий 3.2: “Висшето училище или научната институция стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите”.

В рамките на оценявания период обучаваните 8 докторанти по специалността „Екология и опазване на екосистемите“ са публикували общо 63 научни публикации, от които 5 в списания с импакт фактор, 21 в български и чужди реферирани научни списания и 37 доклади в сборници от научни форуми, проведени у нас и в чужбина. ТрУ издава 2 списания - *Trakia Journal of Science and Agricultural Science and Technology*, където докторантите също могат и публикуват резултати от научноизследователската си работа. Те активно участват в провеждащата се ежегодно научна конференция с международно участие на АФ-ТрУ, както и в научни конференции организирани от други организации. Трима докторанти са участвали в научноизследователски национални или международни проекти. През оценявания период докторантите не са се възползвали от предоставените възможности и не са осъществили мобилност в страната или чужбина. Условията за обучение по докторската програма „Екология и опазване на екосистемите“ в АФ-ТрУ са в **съществено съответствие** по отношение на стимулиране на научноизследователската дейност и творческа активност на докторантите. Препоръчително е допълнително стимулиране на участието на докторанти във вътрешно-университетски проекти, както и участие в международния академичен обмен организиран от АФ-ТрУ.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 3:

АФ осигурява за обучението на докторанти по екология и опазване на екосистемите модерна и непрекъснато обновяваща се материално-техническа и информационна база, които са на нивото на съвременните технически постижения и спецификата на научната специалност. Обучаващото звено стимулира научноизследователската дейност и творческа активност на докторантите.

По Сфера 4: „Конкурентоспособност на докторската програма”:

Оценка за съответствието по критерий 4.1: „Новаторски практики в подготовката на докторантите”.

Новаторските практики в подготовката на докторантите са свързани основно с работа по теми от актуални аспекти от екологията и агроекологията, съответстващи на конкретни потребности на района и на аграрната наука и практика в областта на оползотворяване на отпадъци и намаляване на енергоемкостта в животновъдни ферми. Докторантите имат достъп до материално-техническата база на агро-фирми в региона и участват в решаване на възникнали спешни проблеми. Така те получават знания и натрупват умения да вземат отговорни решения в реална ситуация, да решават практически задачи, поставени от държавни организации и агро-фирми в областта, което е в **съществено съответствие** с успешното включване на новаторски практики в подготовката на докторантите.

Оценка за съответствието по критерий 4.2: “Познаване на конкурентната среда и адекватно разполагане на докторската програма в тази среда”

Академичният състав на обучаващото звено е добре информиран за аналогични докторски програми по специалността „Екология и опазване на екосистемите”, предлагани в страната. Установени са контакти със сродни катедри в други университети и научни организации, което разширява използването на научна компетентност или допълнителна материална база. Уникалната специфичност на АФ-ТрУ позволява съчетаване на учебната и научноизследователската дейности с решаване на конкретни проблеми от екологията на района и практиката на агро-фирми. Констатира се **пълно съответствие** по отношение на адекватното разполагане на докторската програма в конкурентната среда.

Оценка за съответствието по критерий 4.3: „Място на докторската програма в социалната среда и ориентираност на резултатите от обучението на докторанти към обществените потребности на региона, страната и/или Европейския съюз“.

АФ използва подходящи средства за да популяризира обучението на докторанти и приноса им за широк кръг потребители - държавни агенции и асоциации, производствени структури, агро-фирми. Тази програма е положителен пример за успешно свързване на научноизследователската дейност и решаването на проблеми от практиката, което е важна предпоставка за висока конкурентоспособност на подготвените кадри. Докторската програма има определено място в научната и социалната среда на България и региона и е в **съществено съответствие** с изискванията и потребностите на обществото.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 4:

В АФ-ТрУ има традиции в подготовката на докторанти по научната специалност „Екология и опазване на екосистемите”, което е резултат от висококвалифицираната научна среда, създадените условия за обучение и специфичната ориентираност към проблемите на региона. Подготвените специалисти придобиват знания и умения за решаване на задачи от научно и приложно естество. Тяхната висока конкурентоспособност им дава възможност да продължат кариерата си в държавни агенции, научни и производствени структури, агро-фирми и др. Спецификата на докторската програма се вписва в духа на провежданите от българската и европейската научна общност изследвания.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **06.06.2016г. (Протокол №13)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 ал.1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки математика и информатика взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на докторска програма “Екология и опазване на екосистемите” в професионално направление 4.3 Биологически науки, от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, на Аграрния факултет на Тракийския университет – гр. Стара Загора, на основание обща оценка: 9.26 (девет цяло двадесет и шест стотни).

2.Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование.

Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика формулира следната **препоръка**:

1. Да се разработи система за стимулиране и повишаване участието на докторанти в международния академичен обмен и във вътрешно-университетски проекти.

Срок: постоянен.

Председател на ПК по Природни науки, математика и информатика:

(проф. д-р Мария Шишиньова)